

Natuur- en milieuorganisaties: versnellen transitie nóg urgenter door oorlog in Oekraïne

De oorlog in Oekraïne maakt het versnellen van de energietransitie en de omslag naar natuurvriendelijke landbouw en visserij nóg urgenter. Het zo snel mogelijk realiseren van de doelstellingen van de Europese Green Deal draagt hieraan bij. Maar we zien op het moment het omgekeerde gebeuren. Daarover maken Greenpeace, IVN Natuureducatie, IUCN-NL, LandschappenNL, Milieudefensie, Natuur & Milieu, de Natuur en Milieu Federaties, Natuurmonumenten, SoortenNL, Stichting de Noordzee, Vogelbescherming Nederland en Wereld Natuur Fonds zich grote zorgen.

Olie en gas juist nu afbouwen

De huidige ontwikkelingen tonen eens te meer aan hoe onhoudbaar onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen is. Door Russisch gas en olie te blijven gebruiken, brengen we grote schade toe aan ons klimaat én spekken we de oorlogskas van Poetin. Allebei zeer onwenselijk.

Nederland is, ná China, de grootste importeur van fossiele brandstoffen uit Rusland, vooral olie. Daarom zou juist nu een snelle en structurele inzet op energiebesparing, afbouwen van olie, gas en kolen en de overgang naar duurzame, natuurvriendelijke opwekking van energie onze prioriteit moeten hebben. Dit vraagt om een systeemverandering waarbij we écht de omslag maken naar een CO₂-neutrale samenleving. Overstappen op olie en gas uit andere landen of alternatieven als kernenergie en kolencentrales bieden geen duurzame oplossing.

Juist nu doorpakken met vergroening landbouw en visserij

De oorlog in Oekraïne wordt door de landbouwsector helaas aangegrepen om de transitie naar een natuurvriendelijke en toekomstbestendige landbouw en visserij in Nederland en Europa te vertragen. Het argument dat daarbij wordt gebruikt, is dat de vergroenings- en duurzaamheidsmaatregelen de voedselzekerheid in gevaar zouden brengen. Het omgekeerde is waar. Klimaatverandering en de snel afnemende biodiversiteit zijn de grootste bedreigingen voor voedselzekerheid. De huidige situatie toont dan ook juist de urgentie aan om nu door te pakken met de vergroening, in Nederland en Europa.

Door als Europese landen in te zetten op minder gebruik van (Russische) kunstmest, kortere voedselketens, plantaardige voedsel- en eiwitbronnen, een gezonde bodem, en door te gaan met het verduurzamen van de visserijsector en het afbouwen van het gebruik van fossiele brandstoffen, zijn we minder afhankelijk van de wereldmarkt en zorgen we voor een toekomstbestendige en natuurvriendelijke landbouw en visserij.

Compensatie moet de transitie versnellen

De oorlog en bijkomende sancties zorgen voor stijgende benzineprijzen, oplopende energierekeningen en duurder voedsel. Bij compensatie van huishoudens met een lager inkomen is het wel van belang dat deze de transitie in de landbouw en energie versnelt. Bijvoorbeeld door de huizen van mensen met lagere inkomens nu en gratis te isoleren (en deze huishoudens tot die tijd te compenseren).

De oorlog dwingt ons te kijken naar ons eigen handelen

De oorlog in Oekraïne is afschuwelijk en de gevolgen zijn ingrijpend. In eerste plaats vanwege de humanitaire crisis. Wij leven mee met de slachtoffers. Deze oorlog dwingt ons tegelijkertijd ook te kijken naar ons eigen handelen.

De ontwikkelingen in Oekraïne tonen ook vanuit geopolitieke redenen het belang aan van het klimaatakkoord van Parijs en het realiseren van de Green Deal van Eurocommissaris Timmermans. Het behalen van deze doelstellingen is een belangrijke voorwaarde om de energie- en landbouwtransitie te realiseren om daarmee ook onze afhankelijkheid van grondstoffen uit instabiele of ondemocratische landen af te bouwen.